

Selfitis Hastal?k Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Selfitis Hastal?k Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30079>

Özet

Selfitis Hastal?k Davran??? Ölçe?i (Selfitis Disease Behavior Scale), bireylerin a???r ve kompulsif özçekim (selfie) çekme davran???lar?n? ve bu davran???n yol açt??? potansiyel psikolojik sorunlar? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce versiyonun Türk kültürüne uyarlanmasıyla oluşturulmuştur. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konusunu popülasyonda geçerliliğini ve güvenilirliğini akademik standartlara uygun olarak değerlendirmeyi amaçlamıştır. Ölçek, özellikle sosyal medya kullanımıyla ilgili sorunların günümüzde, bireylerin özçekim davran???larına yönelik hastalık derecesindeki etkilerini tespit etmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçeğin temel amacı, davran???sal ba???mlilik e?ilimlerini incelemek ve bu davran???ların altında yatan psikososyal etkenleri anlamaktır. Uyarlama çalışması, ölçeğin faktör yapısını Türkçe örnekleme de orijinal yapıyı koruduğunu göstererek, ölçeğin Türkiye'deki araştırmacılar tarafından güvenle kullanılabilirliğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Selfitis, Özçekim Ba???mlilik, Davran???sal Ba???mlilik, Sosyal Medya, Psikopatoloji, Psikometri, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

K?raç. R., Eri?en, M., A., Çiftçi, K?raç, F., Uyar, S.

Amaç

Selfitis Hastal?k Davran??? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin özçekim çekme davran???larının yoğunluğunu ve bu davran???n potansiyel olarak bir ba???mlilik veya hastalık seviyesine ulaşma potansiyelini belirlemektir. Ölçek, özellikle genç yetişkinler ve üniversite öğrencileri arasında yaygınlaşan a???r özçekim pratiklerinin ciddiyetini objektif bir şekilde ölçmeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel etkililiğini sağlayarak, Türkiye'deki araştırmacılara bu yeni psikolojik yapıyı inceleme imkanı sunmuştur. Bu sayede, Selfitis ile ilişkili olabilecek düşük benlik saygısı, dikkat çekme ihtiyacı ve sosyal rekabet gibi psikososyal değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yapı

Ölçek, "Selfitis" olarak adlandırılan psikolojik yapıyı ölçmektedir. Selfitis, a???r özçekim çekme arzusunun kontrol edilemez hale gelmesi, kişinin hayatını olumsuz etkilemesi ve bu davran???n

sürekli tekrar etmesiyle karakterize edilen bir davranıştır. Çalışmalar genellikle Selfitis'in üç ana seviyede (sırasında, akut ve kronik) incelendiğini öne sürmektedir.

Ölçeğin ölçtüğü temel boyutlar genellikle şunları içerir: **Sosyal Rekabet** (en iyi fotoğraf çekme ve paylaşma isteği), **Ruh Hali Düzenlemesi** (özçekim çekmenin stres veya olumsuz duygular hafifletme aracı olarak kullanılması) ve **Dikkat Çekme/Benlik Geliştirme** (özçekimler aracılığıyla onay ve dikkat arayışı). Bu boyutlar, bireyin sosyal medya kullanım alışkanlıklarının altında yatan motivasyonları ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Selfitis Hastalık Davranış Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında geçerlik analizleri, ölçeğin yapısal uygunluğunu doğrulamak için gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliği, genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe veri setinde de kabul edilebilir uyum indeksleri ile korunduğunu göstermiştir.

Geçerlik çalışmaları, aynı zamanda ölçeğin teorik olarak ilgili diğer yapılarla (örneğin, sosyal medya bağımlılığı, benlik saygısı) olan ilişkilerini inceleyen **uyuma geçerliği** (convergent validity) ve **ayrım geçerliği** (discriminant validity) testlerini de içermektedir. Bu testler, ölçeğin gerçekten Selfitis davranışını diğer ilgili ancak farklı yapılarından ayırt edilebildiğini kanıtlamıştır.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, Selfitis Hastalık Davranış Ölçeği'nin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirir. Ölçeğin iç tutarlılığı, maddelerin birbirleriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren Cronbach Alfa katsayısıyla test edilmiştir. Yüksek Alfa değerleri, ölçeğin iç tutarlılığının güçlü olduğunu göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığını belirlemek amacıyla **test-tekrar test güvenilirliği** yöntemleri uygulanmıştır. Bu yöntem, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan test sonuçlarının korelasyonunu inceleyerek, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verdiğini doğrulamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, orijinal İngilizce versiyonu temel alınarak test edilmiştir. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin çok boyutlu yapısının korunup korunmadığını incelemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin Selfitis yapısını ölçen ve teorik olarak anlamlı olan alt boyutlara ayrıldığını desteklemiştir.

Orijinal Selfitis Davranış Ölçeği genellikle birden fazla faktörden oluşmaktadır (örneğin, 4 veya 6

faktörlü bir yap?). Türkçe uyarlama çal??mas?, bu faktörlerin (Sosyal Rekabet, Ruh Hali Düzenlemesi, vb.) Türk popülasyonunda da istatistiksel olarak anlaml? ve ayr? yap?lar olarak var oldu?unu kan?tlam???t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Ölçek, genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?r (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?lıyorum).

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Genel Popülasyon, özellikle internet ve sosyal medya kullanan yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri.

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'nin farklı bölgelerinden toplanan, sosyal medya kullan?m? yüksek olan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Kat?lımc?lar, özçekim çekme davran??larına ve bu davran??lara e?lik eden duygusal/sosyal tepkilere ili?kin ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Medya Ba??mlı???, Özçekim Hastal???, Psikolojik De?erlendirme, Geçerlik, Güvenirlilik, K?raç, Eri?en.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar?n?n ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: m.erisen1992@gmail.com (Sorumlu Yazar: Mehmet Akif ER??EN)

Correspondence Address: ?lgili yazar?n kurumsal adresi akademik yay?nda yer almaktadır.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle orijinal yay?nc? ve uyarlama yazarlar?ndan izin al?nmas? ?art?yla kullan?labilir. Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? **2021**

y?l?nda yay?mlanm???t?r. Kullan?m ücreti ve izin ko?ullar? için sorumlu yazar Mehmet Akif ER??EN ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

K?raç. R., Eri?en, M., A., Çiftçi, K?raç, F., & Uyar, S. (2021). Selfitis Disease Behavior Scale: Turkish validity and reliability study. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 8(1), 81-86. doi: 10.5152/ADDICTA.2021.21011

Bu çal??manın orijinal yay?n linki: addicta.com.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: selfitis-hastalik-davranisi-olcegi-toad.pdf

Selfitis Hastal?k Davran??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almad??? için burada listelenememiştir. Maddeler için orijinal akademik yay?na (K?raç et al., 2021) ba?vurulmas? gerekmektedir.